

Procesul de aderare la Uniunea Europeană

Orice stat din lume care are încheiat un acord de asociere cu Comunitățile Europene se numește **stat asociat**. Astfel, CE are încheiate acorduri de asociere și cu teritoriile de peste mări (foste colonii ale statelor membre), statele ACP (Africa-Caraibe-Pacific, în cadrul Acordului Cotonou - fosta Convenție Lome), așa cum are încheiate acorduri de cooperare pentru dezvoltare cu state din Asia și America Latină.

Începând din 1990, CE a încheiat **acorduri de asociere** și cu cele 10 țări din Europa Centrală și de Est (**TECE**: Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Republica Cehă, România, Slovacia, Slovenia și Ungaria), așa-numitele „Acorduri Europa”. România a semnat acordul de asociere în 1993. Din momentul intrării în vigoare (1995) a acestuia, **România** a devenit **stat asociat** la Comunitățile Europene pentru o perioadă de 10 ani. Acordul de Asociere prevede, printre altele:

- crearea cadrului juridic și instituțional necesar unui dialog structurat cu Uniunea;
- îmbunătățirea accesului produselor autohtone pe piața comunitară;
- includerea țării noastre în proiectele de extindere și dezvoltare a rețelelor transeuropene și participarea României la diversele programe comunitare.

Principalii pași în procesul de aderare

Conform Tratatului CEE „orice stat european poate înainta **cerere de aderare** la Comunitate. El va adresa Consiliului această cerere, iar Consiliul va acționa unanim după consultarea Comisiei și după acordul Parlamentului European, cel din urmă acționând cu majoritatea absolută a membrilor săi componenți”. În momentul acceptării cererii de aderare, statul european respectiv devine **stat candidat**. Un exemplu al importanței acestui moment îl reprezintă cazul Turciei care a înaintat cererea de aderare în 1987, dar a primit statutul de stat candidat abia în 1999. În baza unei opinii preliminare a Comisiei Europene, Consiliul UE decide prin vot cu majoritate simplă **deschiderea negocierilor de aderare** cu statul candidat, proces menit să asigure Comunitatea Europeană că acesta acceptă status-quo-ul comunitar.

Nici în trecut aderarea la Comunitate nu a însemnat un drum fără piedici. După tentativa eșuată din 1961 când guvernul britanic n-a reușit „să se decidă dacă se pot obține condiții de intrare satisfăcătoare”, Marea Britanie a înaintat o nouă cerere de aderare la CE în mai 1967. Negocierile de aderare au demarat abia după mai bine de doi ani, la sfârșitul anului 1969, atât pentru Marea Britanie, cât și pentru celelalte state europene care mai înaintaseră cereri de aderare: Danemarca, Irlanda și Norvegia. Negocierile s-au finalizat destul de repede, astfel că în ianuarie 1972 a fost semnat tratatul de aderare al celor patru state. Acesta a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1973 pentru Marea Britanie, Danemarca și Irlanda. Norvegienii au hotărât prin referendum că nu doresc să adere la Comunitate astfel că tratatul de aderare a fost modificat în consecință.

În extinderea către Sud a Comunității au apărut probleme legate de regimul militar din Grecia și de dictaturile din Spania și Portugalia. În momentul în care aceste țări au luat drumul democrației, situația s-a detensionat, dar aderarea nu a durat mai puțin:

- Grecia a înaintat cererea de aderare în iunie 1975, a finalizat negocierile și a semnat tratatul de aderare în mai 1979 pentru a deveni stat membru la 1 ianuarie 1981;
- Spania și Portugalia au înaintat cererile de aderare în 1977, negocierile cu CE demarând în februarie 1979 și respectiv octombrie 1978; finalizarea negocierilor a avut loc în martie 1985, pentru ca la 1 ianuarie 1986 Comunitatea să aibă 12 membri.

Urmare a experienței cu țările sudice și în perspectiva extinderii iminente către Est, Tratatul de la Maastricht a adăugat precizarea că „orice stat european al cărui sistem de guvernare a fost fundamentat pe **principiul democrației** poate înainta cerere de aderare la Uniune”. De asemenea, Comisia a proiectat un set de **criterii de aderare** pentru statele candidate:

- în primul rând, acestea trebuie să îndeplinească condițiile de bază referitoare la identitatea europeană, statutul democratic și respectarea drepturilor omului;
- în al doilea rând, statele candidate trebuie nu numai să accepte acquis-ul comunitar, dar să fie capabile să-l și implementeze, chiar dacă această implementare poate face obiectul unor aranjamente tranzitorii și temporare. Cu alte cuvinte, țara respectivă trebuie să aibă o economie de piață funcțională și un cadru legal și administrativ adecvat.

Astfel că, deși Austria a înaintat cererea de aderare în 1989 (anterior agreării Tratatului de la Maastricht), negocierile de aderare au demarat abia după ratificarea TUE, odată cu cele pentru aderarea Finlandei, Suediei și Norvegiei (o nouă cerere de aderare a celei din urmă fiind înaintată în 1992). Negocierile cu cele patru state candidate au fost finalizate în martie 1994, acestea acceptând toate prevederile TUE și acquis-ul comunitar în întregime. Norvegia a fost nevoită să-și retragă din nou cererea de aderare în urma votului negativ al populației. La 1 ianuarie 1995, Austria, Finlanda și Suedia ridică la 15 numărul statelor membre ale Uniunii.

În cadrul Consiliului European de la Copenhaga (1993), criteriile de aderare proiectate de Comisie au fost definitive sub forma celor cinci „**criterii de Copenhaga**”:

- în ceea ce privește statul candidat, acesta trebuie să asigure:
 - o stabilitatea democrației și a instituțiilor democratice (stat de drept, sistem pluripartit, respect pentru drepturile omului, protecția minorităților, pluralism);
 - o economie de piață funcțională, capabilă să facă față presiunilor concurențiale din piața internă;
 - capacitatea de asumare a drepturilor și obligațiilor ce decurg din statutul de stat membru al Uniunii;
 - aderarea la obiectivele uniunii politice și ale uniunii economice și monetare;
- în ceea ce privește Uniunea, aceasta trebuie să aibă capacitatea de a primi noi membri fără a pune în pericol integrarea europeană.

România a înaintat **cererea de aderare** la Uniunea Europeană în iunie 1995. În cadrul Consiliului European de la Madrid din același an, Comisia Europeană a fost solicitată să elaboreze opinii cu privire la candidaturile celor 13 state europene asociate (TECE, Cipru, Malta și Turcia).

În cadrul Consiliului European de la Luxemburg (1997) s-a acordat **statutul de stat candidat** pentru 11 (TECE și Cipru) din cele 13 state europene asociate. Tot atunci, în baza opiniilor Comisiei Europene, Consiliul UE a hotărât deschiderea negocierilor de aderare cu numai 6 dintre proaspetele state candidate: Cipru, Estonia, Polonia, Republica Cehă, Slovenia și Ungaria.

În cadrul Consiliului European de la Helsinki (1999) s-a acordat statutul de stat candidat și Turciei și Maltei și s-a hotărât **deschiderea negocierilor de aderare** cu celelalte state candidate, cu excepția Turciei: Bulgaria, Letonia, Lituania, Malta, Slovenia și România.

Negocierile cu România au demarat efectiv în februarie 2000. Ca și în cazul celorlalte state candidate, negocierile au un calendar, dar nu decurg decât în ritmul impus de performanțele statului respectiv. Astfel, România a acceptat ca dată estimativă a aderării 1 ianuarie 2007, ceea ce însemna finalizarea negocierilor de aderare până la sfârșitul lui 2004 întrucât agrearea, semnarea și ratificarea tratatului de aderare durează în general mai bine de 1 an.

Mecanismul de negociere este menit să asigure Uniunea că statul candidat are (sau, în cazuri excepționale, va avea) legislația aliniată la acquis-ul comunitar, dar și capacitatea de a implementa această legislație. În baza unei examinări analitice (screening) efectuate cu sprijinul Comisiei Europene, pentru fiecare din cele 31¹ de capitole de negociere statul candidat elaborează un **document de poziție** în care își asumă acquis-ul comunitar în vigoare și prezintă punctele nevralgice ale implementării și punerii în aplicare ale acestuia pentru care solicită poate solicita derogări de la prevederile acquis-ului sau perioade de tranziție pentru implementarea acestuia. De regulă, procesul de negociere demarează cu capitolele mai facile, pentru care statul candidat nu prevede probleme.

Conform celor hotărâte de Consiliul UE în 1997, la masa negocierilor se află:

- din partea Uniunii, statele membre reprezentate la nivel de miniștri sau adjuncți ai acestora (președinția Consiliului UE prezintă pozițiile de negociere agreeate de către Consiliu și prezidează sesiunile de negociere), iar
- din partea statului candidat, negociatorul-șef sau ambasadorul țării la UE și echipa de experți aferentă.

Având la bază documentul de poziție al statului candidat, Comisia Europeană propune Consiliului UE poziția de negociere a Uniunii pentru capitolul respectiv. Întrucât toate statele membre trebuie să agreeze acest document, el se numește „**poziție comună**” și este adoptat de către Consiliul UE cu unanimitate. În acel moment capitolul de negociere respectiv este închis provizoriu, putând fi redeschis în cazul în care până la momentul închiderii negocierilor mai survin modificări ale acquis-ului comunitar sau pentru orice alt motiv întemeiat. Nici un capitol de negociere nu este considerat închis definitiv până la închiderea ultimului capitol de negociere, mai exact până la închiderea Cap. 31 Altele care se negociază întotdeauna ultimul.

Negocierile se concentrează în special pe maniera în care statul candidat va adopta, implementa și aplica acquis-ul. Mai precis, dacă este necesară acordarea unor **perioade de tranziție** (cuprinse de regulă între 1 și maximum 10 ani) sau a unor **derogări** de la prevederile acquis-ului.

¹ Dezvoltarea continuă a acquis-ului comunitar face ca în prezent, în cadrul negocierilor de aderare, legislația UE să fie împărțită în 35 de capitole tematice.

Astfel de aranjamente, limitate ca durată și scop, au existat în cadrul negocierilor de aderare cu majoritatea actualelor state membre.

Comisia Europeană are practic rol de mediator între părțile ce negociază. Ea sprijină statul candidat în identificarea acelor aspecte ce necesită concesiuni din partea Consiliului UE și „sfătuiește” Consiliul UE cu privire la concesiunile pe care statul candidat ar fi dispus să le accepte. Parlamentul European este informat în mod constant asupra stadiului negocierilor cu statele candidate și își dă avizul asupra eventualului tratat de aderare. Tratatul de aderare este aprobat de către Consiliul UE cu vot unanim, după semnare fiind supus ratificării tuturor actualelor și viitoarelor state membre, ratificare ce poate implica un vot parlamentar, un referendum sau o combinație a celor două. La data stabilită în tratat, dată stabilită astfel încât să permită ratificarea, acesta intră în vigoare, iar statele candidate devin state membre ale Uniunii Europene.

În decembrie 2002, la recomandarea Comisiei Europene, Consiliul European a hotărât închiderea negocierilor cu cele 10 state europene care au aderat la 1 ianuarie 2004 la Uniunea Europeană: TECE, mai puțin Bulgaria și România, la care se adaugă Cipru și Malta. Negocierile cu România și Bulgaria au fost închise în decembrie 2004, acestea aderând la UE la 1 ianuarie 2007.

Conform Abordării Regionale a UE pentru **Balcanii de Vest** din 1997, Comisia Europeană a stabilit în 1999 modul de trecere la o viziune mai ambițioasă a dezvoltării regionale în această regiune – **Procesul de Stabilizare și Asociere (PSA)**. Începând din anul 2000 acordurile de asociere au fost restructurate pentru a răspunde politicii UE pentru țările din Balcanii de Vest în calea către eventuala lor aderare, ele fiind redenumite Acorduri de Stabilizare și Asociere.

În prezent, Croația a încheiat deja negocierile de aderare (iunie 2011) și a ratificat prin referendum tratatul de aderare al începutului lui 2012. Croația va putea deveni cel de-al 28-lea stat membru al UE, la 1 iulie 2013, după ratificarea tratatului de aderare de către toate actualele state membre.

Pe lista statelor candidate la aderare figurează în prezent cinci state europene:

- în cadrul PSA:
 - o Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei - cerere de aderare înaintată în 2004, stat candidat din decembrie 2005
 - o Muntenegru - cerere de aderare înaintată în 2008, stat candidat din decembrie 2010
 - o Serbia - cerere de aderare înaintată în 2009, stat candidat din martie 2012
- Turcia - cerere de aderare înaintată în 1987, stat candidat din 1999, negocieri de aderare deschise în octombrie 2005
- Islanda - cerere de aderare înaintată în iulie 2009, pe fondul crizei financiare și a recesiunii economice din 2008, stat candidat din februarie 2010, negocieri de aderare deschise în iunie 2011.

Celelalte țări din Balcanii de Vest – Albania, Bosnia și Herțegovina și Kosovo, conform Rezoluției nr. 1244 a Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite – au primit promisiuni cu privire la perspectiva de a deveni state membre ale UE, de îndată ce vor fi pregătite. Acestea sunt cunoscute sub denumirea de **potențiali candidați**.

Documentele oficiale ale aderării pentru TECE

1. **Acordurile de Asociere** (Acordurile Europa) constituie baza legală a relațiilor bilaterale și fundamentul dialogului structurat UE – țări asociate la nivel parlamentar și guvernamental (Comitete Parlamentare Mixte de Asociere și respectiv Consiliile de Asociere);
2. **Concluziile Președinției** – Consiliile Europene ce ating și problematica aderării, începând cu cel de la Copenhaga (1993);
3. **Strategia de preaderare** elaborată de Comisia Europeană (1994) ce se bazează pe instrumentele existente în acel moment: Acordurile Europa, programul de sprijin financiar Phare, dialogul structurat creat și participarea statelor candidate în programele comunitare;
4. **Cartea Albă** – Pregătirea țărilor asociate din Europa Centrală și de Est pentru integrarea în Piața Internă a Uniunii (Comisia Europeană, 1995) ce identifică măsurile cheie aferente fiecărui sector al pieței interne și propune ordinea armonizării legislative și structurile necesare unei aplicări eficiente a acestei legislații;
5. **Strategiile naționale de preaderare;**
6. **Agenda 2000 - Opiniile Comisiei Europene** cu privire la candidaturile statelor europene asociate (1997) – baza hotărârii Consiliului UE de deschidere a negocierilor de aderare;
7. **Strategia consolidată de preaderare** (Comisia Europeană, 1997) care se bazează în special pe încurajarea participării statelor candidate în programele comunitare, pregătirea participării acestora în comitetele și agențiile comunitare și pe utilizarea asistenței TAIEX (Biroul de asistență externă și schimb de informații);
8. **Twinning** – un instrument pentru consolidare instituțională (Comisia Europeană, 1998): asistență tehnică;
9. **Screening** – examinarea analitică a acquis-ului comunitar (Comisia Europeană, 1998) care va constitui baza documentelor de poziție în cadrul negocierilor de aderare;
10. **Parteneriatele pentru Aderare** (Comisia Europeană, anual începând din 1998): instrumente cheie ale strategiei intensificate de preaderare ce evaluează domeniile prioritare în care statul candidat trebuie să facă progrese considerabile și modul în care instrumentele de preaderare pot sprijini acest proces;
11. **Rapoartele anuale de țară** (Comisia Europeană, anual începând din 1998) care evaluează situația politică și economică din statele candidate și capacitatea acestora de a-și asuma obligațiile de membru; sunt elaborate în baza structurii Opiniei din 1997 și iau în considerare progresele înregistrate de la ultima analiză a Comisiei;

12. **Programele naționale de adoptare a acquis-ului** (începând din 1998) ce stabilesc în detaliu cum anume intenționează guvernele statelor candidate să îndeplinească obiectivele prioritare din Parteneriatele pentru Aderare (program de lucru, resurse umane și financiare alocate);
13. **Document strategic privind extinderea Uniunii Europene** (Comisia Europeană, anual începând din 2000) care, funcție de capacitatea statelor candidate de a-și asuma obligațiile de membru și de a finaliza cu succes negocierile de aderare, propune măsuri concrete astfel încât Uniunea Europeană să poată accepta noi membri;
14. **Foaia de parcurs pentru Bulgaria și România** (Comisia Europeană, 2002) care indică celor două state candidate principalele măsurile pe care trebuie să le ia în vederea aderării din momentul închiderii negocierilor de aderare cu actualele 10 noi state membre.
15. **Documentele de poziție pentru capitolele de negociere** (poziții comune) care statuează angajamentele luate de statul candidat cu privire la acceptarea și asigurarea implementării corespunzătoare a acquis-ului comunitar, precum și perioadele de tranziție sau eventualele derogări agreate de la prevederile acquis-ului;
16. **Tratatul de Aderare** ce include pozițiile comune ale viitoarelor state membre pe capitole de negociere.

Sursa: Construcția europeană – evoluția instituțiilor și politicilor europene
Mihaela Dumitrescu, Suport de curs, 2004 (actualizat)

Ce a obținut România din negocierile cu Uniunea Europeană

In cadrul negocierilor de aderare la Uniunea Europeana, Romania a obtinut 50 de perioade de tranzitie si aranjamente tranzitorii, cele mai multe perioade de tranzitie dintre toate statele din actualul val de extindere.

O perioada de tranzitie inseamna perioada dintre data aderarii la Uniune si data la care respectiva tara trebuie sa se conformeze legislatiei comunitare intr-un anumit domeniu. Va prezentam pe scurt concluziile finale ale negocierilor de aderare.

Capitolul 4 - Libera circulatie a capitalurilor

Tratatul de infiintare a Comunitatii Europene impiedica restrictiile pentru libera circulatie intre tarile membre. De asemenea este acordata o atentie deosebita impiedicarii spalarii de bani. Principala problema in cursul negocierilor a fost achizitionarea de terenuri de catre cetatenii statelor membre UE, in acest sens fiind solicitate si obtinute perioade de tranzitie pentru astfel de achizitii.

Romania a obtinut doua perioade de tranzitie, respectiv 7 ani pentru achizitionarea de teren agricol, paduri si teren forestier de catre cetatenii UE si SEE (Spatiul Economic European); si 5 ani pentru dreptul de achizitie asupra terenului pentru resedinta secundara.

Polonia a negociat si obtinut o perioada de tranzitie de 12 ani pentru achizitionarea de teren agricol, paduri si teren forestier de catre cetatenii UE si SEE si 5 ani pentru dreptul de achizitie asupra terenului pentru resedinta secundara.

Capitolul 6 – Concurenta

Acest capitol se refera la eliminarea monopolurilor de stat, a ajutoarelor de stat, ca si la liberalizarea sectorului energetic, de transport si telecomunicatii. Scopul acestor reglementari este ca respectivul stat candidat sa poata face fata pe piata concurentiala interna a Uniunii Europene.

Romania a obtinut in cadrul acestui capitol mai multe pe-rioads de tranzitie. Astfel perioada de restructurare a sectorului siderurgic se desfasoara pana in 2008. Reducerea capacitatilor de productie pentru produse finite in domeniul siderurgic este de 2,05 milioane de tone. Incepand din 2005 nu se vor mai acorda ajutoare de stat de salvare-restructurare pentru siderurgie.

Romania a obtinut doua perioade de tranzitie pentru zonele defavorizate si zonele libere care vor permite mentinerea unor facilitati pentru aceste zone, pana la disparitia acestora, pe o perioada pana la sfarsitul anului 2010 pentru zonele defavorizate (momentul disparitiei acestora) si 2011 pentru zonele libere. Acestea vor fi acordate in conditii similare cu cele prevazute In legislatia privind ajutoarele de stat pentru dezvoltare regionala.

Polonia a obtinut la acest capitol urmatoarele perioade de tranzitie: eliminarea ajutorului de stat pentru intreprinderi mici pana in 2011, pentru intreprinderi medii pana in 2010.

Restructurarea industriei siderurgice poloneze trebuie sa se incheie pana la sfarsitul anului 2006.

Capitolul 7 – Agricultura

Agricultura a fost cel mai mare si cel mai dur capitol de negociere pentru toate statele candidate. Principala problema la acest capitol s-a referit la respectarea legislatiei comunitare in sectorul agricol.

Romania s-a orientat spre dezvoltare rurala (pentru a rezolva problema supra-popularii din agricultura si a fermelor de subzistenta) si spre sectoarele unde avea potential de dezvoltare (zootehnie, cereale, vita-de-vie, lapte, zahar); Polonia s-a orientat cu prioritate spre plati directe, iar Bulgaria, spre produse cu caracter traditional, in special sectorul legumicol.

Romania a obtinut cele mai multe perioade de tranzitie si aranjamente la acest capitol, dintre toate statele candidate (13, fata de Polonia, care a obtinut 12). Romania a obtinut in negocieri o perioada de tranzitie de 3 ani pentru modernizarea unitatilor de prelucrare a laptelui si carni, cu introducerea, in Tratat, a unui mecanism de actualizare pana la data aderarii.

Dat fiind specificul acestui sector agricol, Romania a obtinut perioada de tranzitie de 8 ani pentru eliminarea din cultura a viilor hibride de pe o suprafata de 30.000 ha (fata de 130.000 ha initial) si replantarea acestora cu soiuri din specia Vitis vinifera, cu recunoasterea dreptului de replantare (nici un alt stat nu a mai obtinut aceasta perioada de tranzitie).

Romania a obtinut alte perioade de referinta pentru negocierea cotelor de productie decat celelalte state candidate, ceea ce i-a permis obtinerea de cote bune, apropiate de potentialul de productie al tarii. La aceste cote, principala problema este realizarea, pana la data aderarii, a unor productii apropiate de cote, pentru ca altfel, exista riscul diminuarii acestor cote.

Romania a obtinut posibilitatea suplimentarii cu pana la 20% a platilor directe din fondurile pentru dezvoltare rurala. La cereale s-a obtinut in negocieri o suprafata de baza pentru culturi arabile (cereale, oleaginoase, proteaginoase, in pentru ulei, in fibra, canepa fibra) de 7,01266 milioane de hectare pentru care Romania va primi subventii de la Uniunea Europeana. Pentru restul de 2,4 milioane ha de teren (cultivate cu culturi furajere, de cartofi, sfecla, legume, tutun, pepeni, plante medicinale etc.), se vor primi subventii, in cuantumurile prevazute de acquis-ul comunitar pentru cultura respectiva.

Romania a obtinut o cota de zahar care practic acopera consumul intern, formata din cota de zahar din sfecla (109.164 t), o cota de procesare a zaharului din trestie de 329.636 t (in conditiile in care

Slovenia a reusit sa obtina o cota similara, de doar 20.000 t, in conditiile in care pe piata europeana exista o supraproductie de zahar, si o cota de izoglucoza (aproape 10.000 t). Romania a obtinut cea mai mare cota intre cei 12 candidati din solicitarea initiala (94,3%), Polonia obtinand 89,5%, din solicitarea initiala. In total Romania a obtinut de la Uniunea Europeana fonduri in valoare de 3,9 miliarde euro la capitolul Agricultura (la care se adauga 800 de

milioane fonduri structurale); Polonia a obtinut 4,6 miliarde pentru agricultura, iar Bulgaria 1,552 miliarde euro.

Capitolul 9 – Transporturi

Legislatia europeana privind transporturile este imensa, acoperind aproximativ 10% din totalul legislatiei comunitare, iar importanta acestui sector este enorma, fiind vorba de conectarea tarii candidate la reseaua de transporturi europeana.

Romania a obtinut doua perioade de tranzitie pentru sectorul rutier, si anume: pana in 2013 pentru greutatile maxime ale autovehiculelor si pana in 2010 pentru taxarea autovehiculelor grele de marfa pentru utilizarea anumitor infrastructuri. In ceea ce priveste alinierea treptata la nivelul taxelor din UE, efectul este diminuarea efortului financiar pe care trebuie sa-l faca, pe termen mediu, transportatorii romani pentru aplicarea acquis-ului in domeniu, dar si modernizarea infrastructurii rutiere.

Polonia a obtinut o perioada de tranzitie pana in 2010 pentru greutatile maxime ale autovehiculelor si o alta perioada de tranzitie pana in 2006 pentru taxarea autovehiculelor grele de marfa pentru utilizarea anumitor infrastructuri.

Perioada de tranzitie in domeniul cabotajului rutier, solicitata de UE si acceptata de Romania cu clauza de reciprocitate a fost adresata urmatoarelor state: Bulgaria, Cehia, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia si Slovacia si a fost acceptata de acestea in momentul inchiderii negocierilor la acest capitol.

Capitolul 10 – Impozitarea

Legislatia comunitara din acest domeniu se refera la taxa pe valoare adaugata (TVA) si la accizele pentru diferite produse. Romania a obtinut 8 perioade de tranzitie si 3 derogari la acest capitol, urmata de Polonia, cu 9 perioade de tranzitie.

Romania a obtinut o derogare de la acquis pentru aplicarea scutirii cu drept de deducere a transportului international de persoane.

Romania a obtinut o perioada de tranzitie de 3 ani pentru aplicarea accizei minime la tigarete. La asta se adauga o derogare pentru acordarea unui regim special pentru accizarea alcoolului distilat obtinut de fermieri si destinat autoconsumului, echivalent a 50l bautura spirtoasa/gospodarie/an, prin aplicarea unei cote de 50% din acciza standard aplicata in Romania.

In ceea ce priveste noul acquis, Romania a obtinut perioade de tranzitie pentru accizarea electricitatii si produselor energetice; conditiile sunt similare celor obtinute de ceilalti candidati; au fost obtinute perioadele de tranzitie cu durata maxima si pentru cea mai mare parte a produselor accizate. La accizarea electricitatii, a pacurii utilizata pentru sistemul de termoficare, a motorinei si a benzinei fara plumb, dar si a gazelor naturale utilizate in scopuri necomerciale, Romania a obtinut cea mai lunga perioada de tranzitie pentru adaptarea nivelului de impozitare la cel din UE. Romania va utiliza toate posibilitatile permise de acquis pentru a scuti de accize

anumite categorii de consumatori și de activități (de ex. gaze naturale - consumatorii casnici; motorină - activități agricole, lucrări publice etc.)

Polonia a obținut eliminarea TVA pentru cârți și restaurante până la sfârșitul anului 2007. În Polonia accizele pentru țigări au o perioadă de tranziție până în 2008, iar TVA pentru construcții este menținut la un nivel scăzut până în 30 decembrie 2007.

Capitolul 14 – Energia

Acest sector este unul cheie pentru Uniunea Europeană, aceasta fiind cel mai mare importator și cel de-al doilea consumator din lume. Uniunea Europeană depinde de importuri în jumătate din necesarul său, iar aceasta dependentă ar putea ajunge până în 2030 la peste 70%.

România a obținut o perioadă de tranziție pentru constituirea stocului minim de petrol până la sfârșitul anului 2011. Pentru Polonia, această perioadă de tranziție este până la sfârșitul anului 2008.

Capitolul 21 - Politica regională

Acest capitol nu se referă la împărțirea țărilor membre în regiuni și nici nu susține așa ceva. Capitolul politica regională se referă la crearea unor structuri administrative teritoriale care să administreze fondurile comunitare acordate pentru dezvoltarea noilor țări membre. În acest sens, România a obținut un cuantum ridicat al fondurilor structurale și de coeziune.

Totalitatea sumelor angajate pentru acțiunile structurale destinate României în perioada 2007 - 2009 este de 5,974 miliarde euro, suma împărțită astfel: 1,399 miliarde euro în 2007, 1,972 miliarde euro în 2008, 2,603 miliarde euro în 2009. Polonia a obținut, în acest domeniu, 11,3 miliarde euro, iar Ungaria, 2,8 miliarde în primii trei ani după aderarea la UE (2004-2006). Bulgaria a obținut 2,3 miliarde euro pentru perioada 2007-2009.

Capitolul 22 – Mediu

Legislația comunitară referitoare la protecția mediului înconjurător acoperă un domeniu foarte larg de măsuri: protecția calității mediului, poluarea, procesele de producție, procedurile legale și produsele finite.

România a obținut pentru directiva privind ambalajele și deșeurile de ambalaje o perioadă de tranziție de 5 ani. De asemenea România a fost singurul stat care a obținut perioade de tranziție pentru depozitarea deșeurilor de electronice (2 ani). România a obținut cea mai lungă perioadă de tranziție pentru descărcarea substanțelor periculoase, respectiv 3 ani. În ceea ce privește directiva privind epurarea apelor uzate urbane România a obținut o perioadă de tranziție de 12 ani, până la 31 decembrie 2018. Pentru transportul deșeurilor, România a obținut o perioadă de tranziție, de 9 ani, timp în care poate obiecta la transportul deșeurilor dinspre Uniunea Europeană sau cere condiții mai stricte pentru acestea.

Pentru directiva privind controlul integrat al poluarii, Romania a obtinut o perioada de 9 ani in care agentii economici se vor putea alinia standardelor de mediu.

Polonia a obtinut o perioada de tranzitie de pana in 2007 pentru ambalaje si deseurile de ambalaje, perioada identica cu ceea pentru transportul deseurilor. In Polonia perioada de tranzitie pentru tratamentul apelor urbane este pana in 2012. Prevenirea integrata a poluarii beneficiaza in Polonia de o perioada de tranzitie pana in 2010.

Cap. 29 - Prevederi financiare si bugetare

Acest capitol se refera la normele ce reglementeaza organizarea si implementarea bugetului Uniunii Europene. In acest domeniu, Romania a obtinut aproximativ 11 miliarde euro in angajamente, pentru perioada 2007-2009, iar Polonia a obtinut tot pentru primii trei ani dupa aderare o suma de 19,2 miliarde euro. Bulgaria a obtinut 4,8 miliarde de euro pentru perioada 2007-2009.

Sursa: EurActiv, 16.12.2004
www.euractiv.ro